

21. juni 2019

Danske Mediers anbefalinger til en revision af Mediaaftalen

Danske Medier bifalder mange af initiativerne i Mediaaftalen for 2019-23, som blev indgået 29. juni 2018.

Det gælder især aftalen om, at DR skal fokusere på indhold, der ikke udbydes af kommercielle udbydere, men også, at aftalen lægger op til en momsmæssig ligestilling mellem trykte og digitale udgivelser.

Der er også en række områder, hvor Danske Medier vil anbefale, at Mediaaftalen ændres. Danske Medier har følgende anbefalinger, som i ikke-prioriteret rækkefølge uddybes i det følgende:

1. Regulering af multinationale techvirksomheder

Initiativer til regulering af techgiganterne var helt udeladt i mediaaftalen fra forsommeren 2018. Danske Medier anbefaler, at de multinationale techvirksomheder skal reguleres ud fra følgende fem principper:

- 1) Platforme skal bære et medansvar for det indhold, de distribuerer
- 2) Fair konkurrencevilkår
- 3) Ophavsrettigheder skal overholdes
- 4) Forbrugernes rettigheder skal respekteres, når der indsamles data
- 5) Transparens omkring algoritmer og infrastruktur

2. Breddekriteriet

Danske Medier anbefaler en ændring af breddekriteriet i Mediaaftalen 2019-2023 således, at de grupper, der i den nye mediaaftale falder uden for mulighederne for at få støtte, atter får mulighed for at modtage fuld demokratistøtte. Demokratistøtten bør ydes til de nyhedsmedier, der har almen interesse for den danske befolkning.

3. Ejerskabskriteriet

Danske Medier anbefaler, at medier omfattet af det nuværende ejerskabskriterium får fuld støtte og ikke halv støtte, og på længere sigt at medier med en fri og uafhængig redaktion kan få del i demokratistøtten uanset ejerforhold.

4. Nulmoms på digitale udgivelser, herunder magasiner

Med vedtagelsen af den digitale nulmoms for internetbaserede nyhedsmedier med ikrafttræden 1. juli 2019 anbefaler Danske Medier, at også digitale udgivelser af magasiner og tidsskrifter omfattes af nulmomsen.

5. Støtte til lokale radioer

Danske Medier anbefaler, at lokale radioer med selvstændigt redaktionelt indhold får støtte til redaktionelle udgifter.

På de følgende sider er de enkelte anbefalinger uddybet.

1. Regulering af multinationale techvirksomheder

De frie medier er en væsentlig forudsætning for oplyste borgere og den samfundsdebat, der er en grundsten for vores demokrati. Medierne bidrager med en mellemfolkelig forståelse, bryder ekkokamre og sikrer borgerne tilgang til ny viden og nye perspektiver.

Samtidig står vores samfund i dag i en situation, hvor internationale techgiganter med afsæt i USA har afgørende indflydelse på nyhedsdistribution, trafik til hjemmesider, annoncemarkedet og salg af indhold, hvilket udfordrer rammevilkårene for redaktionelle mediers virke.

Techgiganternes platforme har vokset sig så store og omspændende, at der i flere tilfælde er tale om kritisk infrastruktur. Magten er koncentreret omkring få store aktører som fx Apple, Microsoft, Google, Facebook, Amazon og Twitter. Det er ofte uigennemskueligt for forbrugere, myndigheder og virksomheder, hvordan disse platforme reelt fungerer, hvilket kan og bliver udnyttet. For at sikre både befolkningens og de øvrige markedsaktørers rettigheder er der behov for yderligere regulering af techgiganterne.

Innovative teknologiske løsninger bidrager med meget godt til både forbrugere og virksomheder, men der er stor forskel på, hvad journalistiske medier og techgiganternes serviceydelser tilfører samfundet. Det ene kan ikke erstatte det andet.

En del af problemstillingen bunder i, at begge brancher er afhængige af annonceindtægter, og på det marked konkurrerer techgiganterne på ulige vilkår i kraft af: mangel på transparens i deres algoritmer, storskalafordele, lavere selskabsskat, begrænset ansvar for indhold, lavere omkostninger til at generere publikum til annonceeksponeringer og enorme datamængder, der muliggør optimering i en grad, som ingen andre typer virksomheder kan komme i nærheden af.

De private medievirksomheder ønsker grundlæggende fair konkurrence mellem lige parter. Ulige konkurrencevilkår vil medføre, at befolkningen fratages udbuddet af kvalitetsjournalistik.

Det er væsentligt for Danske Medier, at Copyright-direktivet indføres i Danmark med grundig inddragelse af branchen. Danske Medier ser direktivet som et særdeles vigtigt skridt til at begrænse techgiganternes udnyttelse af mediernes indhold. Derfor er det vigtigt, at direktivet implementeres i Danmark på en sådan måde, at der tages nøje højde for og hensyn til de journalistik redigerede mediers indhold og forretningsmodeller.

Danske Medier anbefaler, at de multinationale techvirksomheder skal reguleres ud fra følgende fem principper:

- 1) Platforme skal bære et medansvar for det indhold, de distribuerer
- 2) Fair konkurrencevilkår
- 3) Ophavsrettigheder skal overholdes
- 4) Forbrugernes rettigheder skal respekteres, når der indsamles data
- 5) Transparens omkring algoritmer og infrastruktur

2. Bredekriteriet

En ændring i Mediaaftalen 2019-2023 vedr. den redaktionelle produktionsstøttes bredekriterie betyder ifølge Kulturministeriet, at 18 medier potentielt kan blive ramt og dermed ikke modtage støtte i 2020. Det skærpede bredekriterie vil få store redaktionelle konsekvenser for de berørte medier. Konsekvensen vil være manglende journalistisk dækning af emner, der har en almen interesse for en bred kreds af den danske befolkning.

Nuværende bredekriterium I den nuværende støtteordning formuleres om bredekriteriet for redaktionel produktionsstøtte bl.a., at støtten kan gives til:

”Medier, der henvender sig til en bred kreds af brugere og ikke alene er rettet mod bestemte erhvervs- og faggrupper, medlemmer af arbejdsgiver-, arbejdstager- eller brancheorganisationer, politiske partier eller ansatte i offentlige institutioner m.v., 6) har et indhold, hvor mindst halvdelen er redaktionelt stof i form af artikler m.v. inden for et bredt emneområde og med behandling af aktuelt nyhedsstof, 7) i det redaktionelle stof primært behandler politiske, samfundsrelaterede og kulturelle temaer”.

Skærpet bredekriterium i Mediaaftalen 2019-2023 I Mediaaftalen 2019-2023 hedder det:

”Kravene til de medier, der kan få støtte, skærpes, så det i højere grad sikres, at medie-støtten ydes til nyhedsmedier, der har en almen interesse for den danske befolkning. Det betyder blandt andet, at mediet skal rette sig mod en bred kreds af brugere – og ikke bestemte erhvervs- eller faggrupper – og at det redaktionelle indhold skal omhandle en flerhed af emneområder med en vis ligelighed i behandlingen.”

Danske Medier anbefaler en ændring af bredekriteriet i Mediaaftalen 2019-2023 således, at de grupper, der i den nye mediaaftale falder uden for mulighederne for at få støtte, atter får mulighed for at modtage fuld demokratistøtte. Demokratistøtten bør ydes til de nyhedsmedier, der har almen interesse for den danske befolkning.

3. Ejerskabskriteriet

En ændring i Mediaaftalen 2019-2023 vedr. den redaktionelle produktionsstøttes ejerskabskriterium betyder som udgangspunkt, at fire medier fremover vil modtage halv støtte i forhold til den nuværende ordning. Beskæringen vil få store redaktionelle konsekvenser for de berørte medier, ligesom den redaktionelle fødekæde og mediemangfoldighed i Danmark vil blive svækket.

Den nuværende bestemmelse I den nuværende bestemmelse for redaktionel produktionsstøtte lyder det, at støtte kan gives til medier, der: "4) ikke er ejet med to tredjedele eller mere af arbejdsgiver-, arbejdstager- eller brancheorganisationer".

Mediaaftalen 2019-2023's bestemmelse Det fremgår af Mediaaftalen: "Der kan fortsat ydes støtte til nyhedsmedier, som helt eller delvist ejes af arbejdsgiver-, arbejdstager- eller brancheorganisationer og lignende, men fremover alene [ydes kun] halv støtte i forhold til den nuværende ordning".

Danske Medier anbefaler, at medier omfattet af det nuværende ejerskabskriterium får fuld støtte og ikke halv støtte, og på længere sigt at medier med en fri og uafhængig redaktion kan få del i demokratistøtten uanset ejerforhold.

Fire titler udgivet af tre medier får i dag del i den redaktionelle produktionsstøtte og er omfattet af ejerskabskriteriet.

Det er: Teknologiens Mediehus, Avisen.dk og Folkeskolen.
Teknologiens Mediehus får støtte til Ingeniøren og Version 2.

Det er fire medier, der alle opfylder de indholdsmæssige kriterier for at få mediestøtte, og som drives af selvstændige redaktioner uafhængigt af de organisationer, der er medejere heraf. De fire medier har en redaktionel linje, der er uafhængige af økonomiske, foreningsmæssige og politiske interesser.

For alle nævnte medier gælder det:

- De henvender sig til en bred kreds af brugere med læser- og brugertal, der ligger over hovedparten af modtagerne af redaktionel produktionsstøtte
- De bliver alle i høj grad citeret af andre medier og er første led i den redaktionelle fødekæde
- De er med til at sikre en mangfoldighed i medieudbuddet.

En bevarelse af fuld støtte vil beløbe sig til 4,6 mio. kr., idet det forudsættes, at supplementspuljen bortfalder fra 1. januar 2020.

Danske Medier finder, at det nuværende ejerskabskriterium på længere sigt bør erstattes af en bestemmelse, som sikrer, at medier, som opfylder de indholdsmæssige krav og har en fri og uafhængig redaktion, kan få del i støtten uanset ejerskabsforhold. Danske Medier medvirker gerne til at udarbejde kriterier for, hvordan redaktionens uafhængighed sikres.

4. Nulmoms på digitale udgivelser, herunder magasiner

Med vedtagelsen af den digitale nulmoms for internetbaserede nyhedsmedier med ikrafttræden 1. juli 2019 anbefaler Danske Medier, at også digitale udgivelser af magasiner og tidsskrifter omfattes af nulmomsen.

På baggrund af EU-retsgrundlaget skabt i november 2018 opfordrer Danske Medier til platformsneutralitet i Danmark ved, at nulmomsen for digitale udgivelser kommer til at omfatte alle redaktionelle udgivelser, herunder magasiner og andre publicistiske medier, som er omfattet af medieansvarsloven, og som producerer selvstændigt redaktionelt indhold.

Danske Medier henviser til, at den svenske Riksdag har besluttet at indføre reduceret moms på digitale udgivelser af dagblade, magasiner og bøger fra 1. juli 2019.

Nulmoms på digitale udgivelser, herunder magasiner, vil være med til at fremme digitaliseringen af mediemarkedet og kvalitetsjournalistikken i Danmark, ligesom det vil være med til at sikre lige konkurrencevilkår og platformsneutralitet for digitale medier.

Danske Medier anbefaler, at lokale radioer med selvstændigt redaktionelt indhold får støtte til redaktionelle udgifter

5. Støtte til lokale radioer

Det indgår i Mediaaftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti, at der fra 2020 afsættes 25 mio. kr. til de lokale ugeaviser. Danske Medier anbefaler, at lokale radioer, der også har selvstændigt redaktionelt indhold, får støtte til redaktionelle udgifter.

Danske Medier støtter oprettelsen af denne nye pulje til lokale ugeaviser, som spiller en stor rolle i det lokale demokrati og er med til at styrke sammenhængskraften i lokalsamfund.

Det er en mediegruppe, som inden for det seneste år er blevet hårdt presset økonomisk af stærkt stigende udgifter til distribution og samtidig på indtægtssiden mærker konsekvensen af, at e-handel fylder stadig mere i forhold til detailhandlen.

En anden mediegruppe, som er vigtig i lokalsamfundene, er lokale radioer. De arbejder på lige fod med andre medier, der enten er ejet af staten eller modtager redaktionel produktionsstøtte. Danske Medier anbefaler, at lokale radioer, der har selvstændigt redaktionelt indhold, får støtte til redaktionelle udgifter. Finansieringen kan ske via Public service-puljen.

Danske Medier anbefaler, at lokale radioer, der har selvstændigt redaktionelt indhold, får støtte til redaktionelle udgifter.